

Beskyt åens fisk

Danmarks Sportsfiskerforbund opfordrer alle foreninger og sportsfolkere til at være parat til vinterens skarv-invasion i åerne. Ny og lettere praksis gør det nu nemmere at få regulerings-tilladelser på skarven.

Foto: Hans Chr. Katberg Olrik Thoft

Velbekomme. Skarven æder omkring 500 gram fisk om dagen. Så en flok på 20-30 skarv kan hurtigt ødelægge fiskebestanden i en lille å.

Af Ole Wisler

ow@sportsfiskeren.dk

De seneste to isvintre har været meget hårde ved fiskebestandene i de danske åer. Mange steder er der observeret store mængder jagende skarv i åerne, og Danmarks Sportsfiskerforbunds foreninger fortæller samstemmende om en tilbagegang i ørred- og stallingbestandene.

Derfor anbefaler Danmarks Sportsfiskerforbund nu alle sine foreninger til at være parat med regulerings-tilladelser til at imødegå eventuel skarvprædation i vandløbene.

– Vi har oplevet, at det har været besværligt og tidskrævende for mange af vores foreninger, når det gælder om at få skarvregulerings-tilladelsen på plads. Derfor opfordrer vi nu vores foreninger til at være ude i god tid, så de kan imødegå en eventuel trussel mod de skrøbelige fiskestammer i åerne, siger Verner W. Hansen, formand i Danmarks Sportsfiskerforbund.

Ny skarv regulering

Det bliver fremover meget lettere for sportsfiskerforeninger at få tilladelse til at bortskyde skarver, der jager i åerne. Danmarks Sportsfiskerforbund har nemlig bedt Naturstyrelsen lette ansøgnings-proceduren, der tidligere var meget besvær-

lig. Fremover skal foreningen blot sikre sig skriftlig accept fra lodsejeren og søge regulerings-tilladelsen på nettet. Foreningen skal efterfølgende foretage en samlet indberetning efter tilladelsens udløb.

– Det er glædeligt, at Miljøministeriet har imødekommet vores ønske om at lette adgangen for skarvregulerings-tilladelser for vores foreninger. De gør et kæmpe arbejde for at beskytte rødlistede fiskearter som stallingen og mange andre truede fisk, siger Lars Brinch Thygesen, der er miljøkonsulent i Danmarks Sportsfiskerforbund.

Forening tæt på lukning

For Skanderborg Sportsfiskerforening har det været katastrofalt at to flokke på omkring 28-30 skarver, gennem de seneste to isvintre har jaget i de øverste dele af Gudenåen. Fiskebestanden er fuldstændig slået i stykker – og det samme er foreningen.

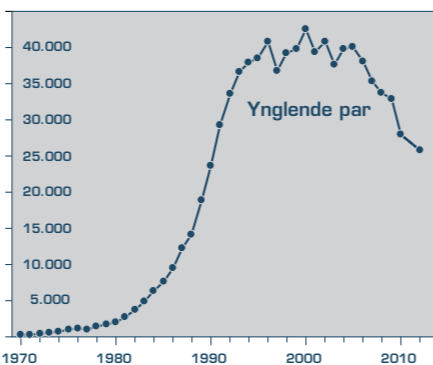
– Vi har fået mange udmeldinger i vores forening, fordi der simpelt hen ikke er en ærlig stalling at fange. For bare et par år siden havde vi en stor, sund bestand af stallinger. Måske en af Danmarks bedste stallingbestande. De var grundstenen i vores fiskeri og eksistens. Nu er de næsten helt borte, og ingen fanger fisk. Og ingen fisk, ingen medlemmer, fortæller en

trist Niels Åge Skoubo, der er formand for Skanderborg Sportsfiskerforening.

Dokumenteret fisketrussel

At der vitterligt er tale om en alvorlig trussel mod fiskebestandene – og ikke blot sporadiske sportsfiskerobservationer – dokumenteres af Danmarks Center for Vildlaks, der sidste vinter elfiskede flere åer og sammenlignede med tidligere, registrerede fisketætheder.

– Vi oplevede foruroligende, store, tomme fiskestræk, hvor vi normalt finder masser af fisk, fortæller Søren Larsen, fi-

Bestanden af ynglende skarv er gået ned de seneste par år på grund af de hårde isvintre. Nu er der godt 25.000 par, der yngler i Danmark.

Sådan kan du regulere skarv

Danmarks Sportsfiskerforbund har bedt om, at Miljøministeriet gør det lettere for foreningerne at beskytte de sårbare og rødlistede fiskearter i deres vandløb. Det ønske er imødekommet, og her er, hvad Naturstyrelsen har svaret:

– Hvis en forening under Danmarks Sportsfiskerforbund oplever, at skarvens fødesøgning giver skader på sårbare fiskebestande på en vandløbsstrækning, gøres følgende:

- Foreningen sikrer sig skriftligt accept fra ejerne af åstrækningen.
- Foreningen søger om regulerings-tilladelse på nettet. Her skal der i regulerings-adresse angives stednavn og strækning – i stedet for en regulerings-adresse.
- Foreningen sender en liste over lodsejere, der har givet skriftligt accept til reguleringen.
- Foreningen foretager samlet indberetning efter tilladelsens udløb.

Fakta om skarv

Skarver lever udelukkende af fisk, og de æder hver ca. 400-500 gram fisk om dagen. Skarven fanger især fisk under 30 cm. og først og fremmest de fisk, som forekommer i størst antal og er lettest at fange. Skarv kan dog æde fisk helt op til 900-1.000 gram.

Skarven er udbredt over det meste af verden og forekommer i Europa, Asien, Afrika, Oceanien, Grønland og det østligste Nordamerika.

Den samlede danske ynglebestand af skarv er på godt 50.000 fugle – eller cirka 25.000 ynglende par og er en af Europas største bestande.

I sensommeren, når skarvbestanden er størst, og fugle fra Sverige, Polen og Tyskland opholder sig i Danmark, anslås det, at der er mellem 250.000 og 300.000 skarver i de danske farvande. Op mod 30.000 skarver overvintre i Danmark. Det er dels danske ynglefugle, dels trækkende skarver fra det øvrige Skandinavien.

Hovedparten af de danske skarver tilbringer kun halvdelen af året i Danmark. De ankommer i februar-april og trækker bort igen i august-november for at overvintre i Mellemeuropa og langs Middelhavets kyster. Et skarvpar får normalt 1-2 unger på vingerne i en sæson.

skemester hos Danmarks Center for Vildlaks.

Også udenlandske undersøgelser dokumenterer, at skarvens vinterprædation i åerne kan have voldsomme konsekvenser for fiskebestanden. I den østrigske flod Mur, der er 10 til 40 meter bred, oplevede man således en reduktion i stallingbestanden på 86% på blot én vinter, fordi en flok skarver tog ophold ved floden.

På 6th. World Recreational Fishing Conference i Berlin, der blev afholdt i august 2011, fremlagde Dr. Werner Stefens en videnskabelig artikel, der dokumenterer, at de mange skarver i Europa generelt har en voldsom negativ effekt på fiskebestandene – og dermed også på de socioøkonomiske og kulturelle elementer i det rekreative fiskeri. Han påpeger især, at stalling, ørred og ål er truede af skarvprædationen. Nøjagtigt som de danske sportsfiskerforeninger har observeret i disse år.

Stadig mange skarver

Bestanden af skarv, der yngler i Danmark, er faktisk faldet fra cirka 40.000 ynglende par i perioden 1996-2002 til nu godt 25.000 par i 2011, hvor de seneste isvintre har været specielt hårde ved bestanden.

Den danske skarvbestand er dog stadig en af de største i Europa, og ser man på bestanden igennem en 30-års periode er den meget større, end den var i 1980, hvor EF indførte fredning. Her var bestanden helt nede på 2.000 par.

I Naturstyrelsens skarvforvaltningsplan findes der ingen nedre eller øvre grænse for, hvor stor skarvbestanden skal være i Danmark. Man regulerer bestanden i flere områder, hvor der i særlig grad opstår konflikter – typisk i områder med fiskeriinteresser. ■

Foto: Kasper Rasmussen

Er skarven invasiv?

I Danmark forekommer to underarter af skarv: Mellemskarv (*Phalacrocorax carbo sinensis*) og storskarv (*Phalacrocorax carbo carbo*).

Den svenske debattør Christer Olburg har søgt at sandsynliggøre, at mellemskarven faktisk slet ikke er naturligt hjemmehørende i Nordeuropa. Han mener, der er tale om en invasiv art, der faktisk truer den oprindelige skarv: Storskarven.

Olburg fremfører, at mellemskarven er indført fra Kina af hollandske søfarende i 1500-tallet. *Phalacrocorax carbo sinensis* betyder faktisk kinesisk skarv. Mellemskarven – vi skal måske kalde den for kinesisk skarv – er primært tilknyttet fjorde og indsøer, og den yngler i høje træer.

Storskarven er derimod den oprindelige, nordeuropæiske art, ifølge Olburg. Den lever ude ved de nordatlantiske kyster, hvor den yngler på jorden.

Der er genetisk forskel på de to underarter, og yngledragterne er forskellige. Ellers er det svært at se forskel på storskarv og mellemskarv.

Indtil videre er der ikke på hverken dansk eller europæisk plan fremført videnskabelige undersøgelser, der kan underbygge Christer Olburgs teser om, hvorvidt mellemskarven bør betragtes som en invasiv art.